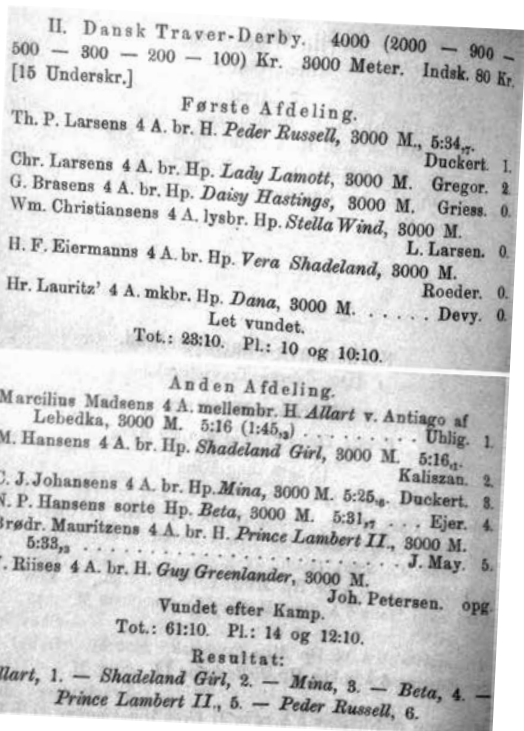


# Det første D-Derby kørt efter tid

D-Derbyets historie byder på heste og kuske fra syv forskellige nationaliteter. Omkring år 1900 begyndte travets årgange at vokse, og der var i året 1900 tilvirket 56 føl i Danmark, mens syv kom til som enten født af årets importerede hopper eller ved import i selskab med moderen



Tekst: Lars Donatzky

De 56 kom fra 139 hopper ved bedækninger af seks hingste, succesrate 40%, og ikke færre end 29 af årgangens heste var børn af modehingsten Shadeland Lamott, som i årene 1900-1903 fik tre vindere af Dansk Opdrætningsløb.

I denne årgang, der skulle kæmpe i det første Derby med for bogstav D i 1904, havde opdrætterne taget tilbuddet om frivillighed med for bogstavet alvorligt, og kun fem navne af oprindeligt 32 Derbyilmeldte startede med D. Men D var alligevel det hyppigste for bogstav.

Bazar, der var lillebror til 1903-Derbyvinder Phoenix, havde vundet Opdrætningsløbet 1902 for D. Keefe. Guy Greenlander, der var lillebror til det hidtil største unghestetalent, Greenlander Boy, havde vundet Kriterium 1903 for Robert Uhlig, og Guy Greenlander var formentlig favoritten sammen med årgangens hurtigste Shadeland Girl (1.44,0), da Derbyet skulle gå på den første løbsdag i 1904 d. 8. maj.

Men naturligvis kunne man ikke vide så meget om hestenes form, når forrige løbs-

dag var den 13. september året inden, hvor Guy Greenlander (Uhlig) sejrede i tung bane på flotte 1.45,8 foran fire af de andre senere Derbydeltagere

## Pest eller kolera

Tolv heste viste sig startvillige i Derbyet, og det fik Det Danske Travsselskab til at dele løbet. Man mente – med megen ret – ikke, at en linjestart med 12 heste i to rækker kunne gennemføres retfærdigt.

Til gengæld var delingen af dette og andre klassiske løb heller ikke tilfredsstillende. Hestene blev delt, så de seks dårligste rekorder mht. præmietider startede i første afdeling, mens de seks bedste startede i anden afdeling. Heste uden for præmierækken fik slet ikke noteret tid dengang.

Nu skulle det hele afgøres ved bedste kilometertider. De seks ”dårligste” til første afdeling havde præmietider mellem 1.49 og 1.59 pr. kilometer, mens de bedste havde tider mellem 1.44 og 1.49.

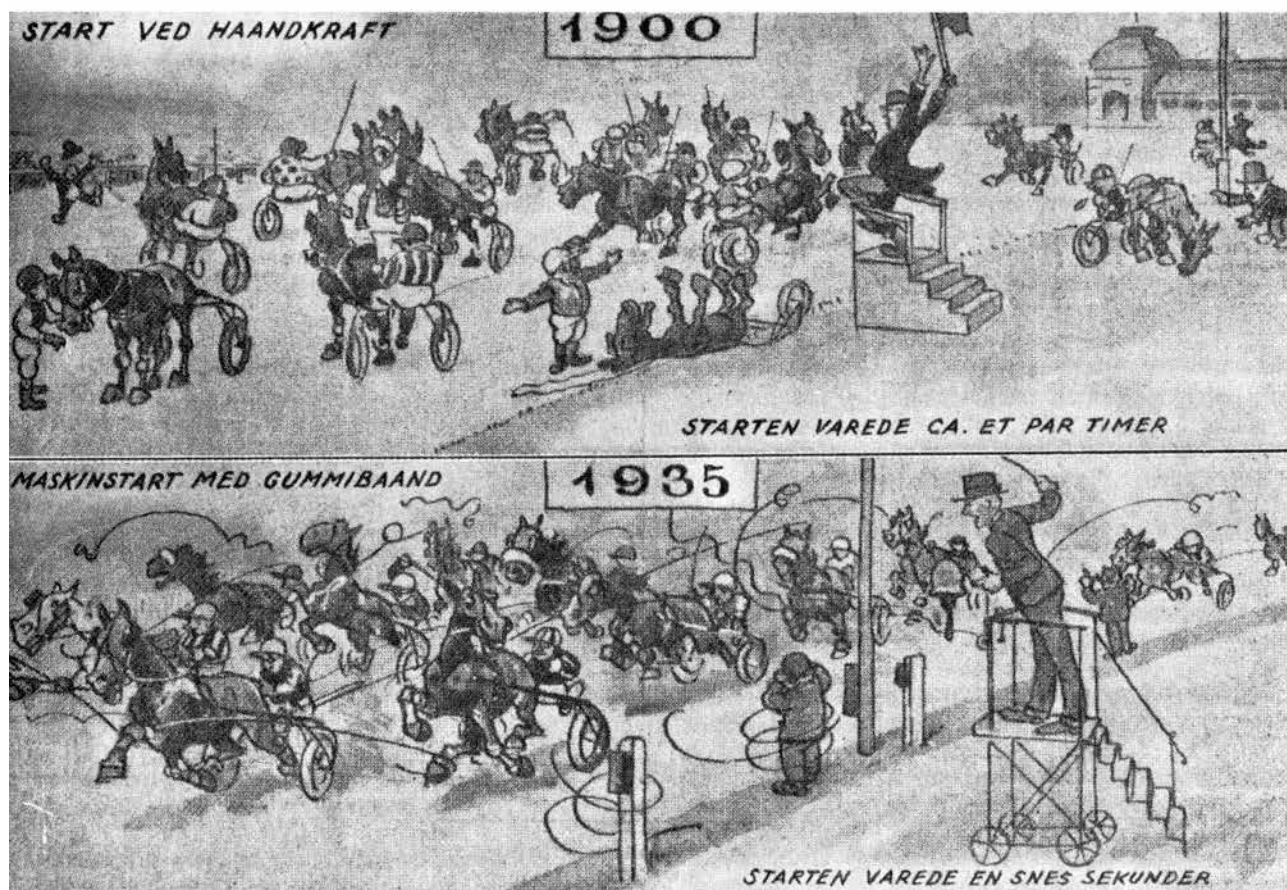
Den første afdeling forløb med let sejr for Peder Russel (Duckert) i km-tiden 1.51,6 til odds 23:10, og så vidste favoritterne jo, hvor stærkt de behøvede at køre.

Peder Russel blev let vinder af 1904-derbyets første afdeling, men ak, distancetiden var 18 sekunder dårligere end Allarts, og sjettepræmien på 100 kr. blev kun udbetalt, fordi blot fem gennemførte 2. afdeling.



1981: Duvil og Jørn Laursen på æresrunde.

Foto: Burt Seeger.



Maskinstarten var endnu ikke gennemført i 1923, så den øverste del af Trav-Tidendes tegning passer lidt bedre til dette D-derby.

De langvarige Startforberedelser havde ogsaa nær lavet Ravage. Først tog Elna Axworthy nogle ret kraftige Galoptag ind paa Grønsværen — rimeligvis fornærmet over Understartrens højroastede Tilrettevisninger, og dernæst satte Martha Myers sig paa Bagbenene, rystede S. Sørensen af Sulkyen og holdt Galopderby med sig selv 2 Baneomgange. De øvrige Derbykandidater krøb ængstelig i Skjul for den fremstormende Martha, som forskellige Banefunktionærer forgæves søgte at stoppe i Farten. Om-sider sprang resolut S. Sørensens raske Staldmand Eigil Petersen frem, greb fat i Sulkyen, lod sig slæbe et langt Stykke henad Banen, entrede derefter op i Sulkyen og fik grebet Tøjlerne. Yderligere blev han ogsaa kastet af Vognen, men klyngede sig fast i Seletøjet og fik standset den sprælske Hest.

Et mægtigt Publikumsbifald hilste den kække Handling, som Travbestyrelsen belønnede med en Ducør paa 200 Kr., der absolut var fortjent.

1923: Starten beskrives i Trav-Tidende

Det skulle jo ikke være så vanskeligt at klare.

#### Rumænsk hest og polsk kusk

Det blev en tæt opløbskamp mellem Allart og Shadeland Girl, sluttende med sejr på 1/10 sekund i 1.45,3 til Allart, mens Guy Greenlander måtte opgive. De fem andre deltagere løb hurtigere end Peder Russel, der således trods sejren i første afdeling måtte nøjes med en sjettepræmie på 100 kr. i sammenligning med Allarts 2000 kr.

Sejren var den mest overraskende til odds 6,10 i Derbyets dengang blot 7-årige historie, men det var næppe en tilfældighed, at polakken Robert Uhlig havde valgt Allart i stedet for Guy Greenlander (Johan Petersen). Måske var sidstnævnte ikke kurant.

Inden løbet havde Allart grænsetiden 1.49 som bedste tid, og når han kom med i anden afdeling, skyldtes det kun, at hans rekord var sat som vinder. Det var nok hans held.

Allart var født i Rumænien af den russiske hoppe Lebedka på fyrst G. Stourdzas stutteri, hvor hun var blevet bedækket med Antiago, en amerikaner med Hambletonian

10 som farfars far. Mor og føl blev importeret til Danmark i 1900.

Allart var ikke nogen dårlig Derbyvinder, og så sent som 10-års i 1910 vandt han det store Klampenborg-løb med 1.200 kr. i førstepræmie i 1.38,7/2600m til det uhørte odds 40,20! Det var hestens sidste sæson – aldersgrænsen var nemlig ti år på det tidspunkt!

#### Starten – det evige problem

Derbyet blev i 1923 kørt i juni, men først efter mange løbsdage, idet såvel Lunden som den i august 1922 åbnede Amagerbane havde haft løb fra begyndelsen af april. Derfor havde Derbydeltagerne været ude, og Paul Groch og Golden Arrow havde vundet årets første storløb, Forårshandicapet med 7.000 kr. i præmiesum.

Fireåringen havde været overlegen med bl.a. storstjernen Union Boy på tredjepladsen, men denne havde nu også et tillæg på 120 meter over 2300 meter. Odds for Golden Arrow var 21,42, og nu gik det op for folk, hvilken styrke hesten besad.

Da Trav-Tidende udkom d. 8. juni to dage før Derbyet, så feltet ud til at blive delt

i to løb ligesom 1904-Derbyet på grund af de 13 tilmeldte deltagere, men efter kritik af Kriteriets deling en uge tidligere besindede bestyrelsen sig og lod alle starte i ét løb. Sportsligt korrekt, hvis man altså kunne afvikle starten retfærdigt...

### Løbsk hest, syv startforsøg og bøde på "30.000 kr."

Så vidt jeg kan læse, må der have været i alt mindst syv startforsøg med afbrydelse imellem, før en mislykket start blev erklæret gyldig. Martha Myers uheld er beskrevet i "udklippet", og i efterspillet fik træner Frank Starr en bøde på 500 kr. for at forhale starten med hesten Guy Moko. Denne havde efter sigende fået lov til at starte bag de andre grundet nervøsitet. 500 kr. i 1923 svarer til mere end 30.000 kr. i dag. En dyr gæstekøretur, men nu var det heller ikke første gang, Starr var på kant med overstarteren.

Martha Myers var godt oppe på dupperne for Sofus Sørensen efter sin løbske tur, og hun holdt føringen to en halv omgang. Men gangarten blev værre og værre, og hun blev diskvalificeret for urent trav. Så blev føringen overtaget af Danish Boy med Hans Andersen, som sikkert blev nedkæmpet af Golden Arrow og Paul Groch.

Vindertiden i den tunge bane var 1.34,3 og vinderodds var 2,91, hvormed Golden Arrow var blevet kneben favorit mod Flashlight og N.J. Koster, der havde vundet tre af de fem forrige Derbyer. 12.000 kr. til storsesteejeren Henrik Hansen, mens Opræt-

terpræmien på 1.000 kr. ved km-tid 1.32 ikke kom til udbetaling.

### Riegels hjalp med at afsløre svindel

Seks af 13 startede med forbogstav D, men ikke den "mellebrune" Golden Arrow, der så dagens lys i Chicago. Han kom til Danmark sammen med moderen Animus i fødselsåret, og var altså mockindlænder som Allart.

Importøren var en af de store, nemlig "farmer" H.C. Riegels. Han spillede en ikke uvæsentlig rolle i sagen om de to falsknerier – såkaldte "ringere" – Advance Guard og Belgic, som kom til Danmark på "foryngede" papirer. Det var helt andre heste. I første omgang skrev Riegels under på bestyrelsens afvisning af en protest om svindel fra bygmester C.L. Müller, men i næste runde var han med til at afsløre svindlen, og de to mænd er nok blevet venner på det billede, vi kan vise.

I øvrigt var det måske godt nok for Golden Arrow og Groch, at Derbyet blev kørt i Lunden, der havde højrekørsel på dette tidspunkt, for sæsonens helt store og ofte urent travende sejrshest var Martha Myers, hvis 11 sejre alle blev taget på Amagers venstrevolte. Set over karrieren var Golden Arrow dog alligevel bedst med indtjening over 50.000 kr. og 19 sejre for Paul Groch.

### Groch – hestebegrænsning og maskinstart

Den tysk fødte Paul Groch startede i Danmark samtidig med hollandske Niels Jan

Koster i 1913. Groch blev hurtigt en af de førende trænere, og han vandt allerede 1914-Derbyet med Edelweiss. Golden Arrow blev fulgt op af Jim Bingen i 1932. Groch døde i 1944, 65 år gammel, ret kort tid efter sin sidste og 733. sejr. Slidt op, sagde man.

Groch var trænerformand og initiativtager til, at man i 1920'erne indførte en begrænsning af, hvor mange heste en træner måtte have i løbet af en sæson. Koster, Sofus Sørensen og Månsson rasede, men det blev til max. 25 heste ad gangen og max. 15 nye heste pr. år. I dag lyder antallene jo forjættende for de fleste.

Begrænsningen holdt i cirka 40 år og gav mange beskæftigelse i faget, men til gengæld gik det nok ud over hestematerialet, når mange heste blev kørt "færdige" i en sæson eller to i forsøg på at optimere forretningen. Mark Ingdam var eksponent for hurtig udnyttelse, Gerhard Petersen for hestens lange karrierer.

Grochs anden store fortjeneste var indførelse af "maskinstarten" i 1930 fra Tyskland, men faktisk var det bare en samtidig udløsning af gummisnore ved de forskellige startsteder efter en elektrisk impuls, og det hjalp jo ikke meget på Derbystarten, hvor alle stod fra samme distance.

Og det fik Groch selv at føle, da han kørte ud med sin sidste Derbyfavorit i 1942 i det næste D-Derby, med hoppen og Kriteriumsvideren Dorrit Diamond.

### Danmark svigtede kongen

Derbyet i 1942 var på mange måder usædvanligt, dramatisk, kaotisk og både med en usædvanlig forhistorie et helt år tidligere – og med et efterspil. Det var midt under besættelsen, nationalfølelsen var på sit højeste, og der havde været den helt store virak ved årgangens Kriterium i juli 1941. Her var H.K.H. Kong Christian X på besøg, alle flag blev hejst, og der blev råbt et nifoldigt leve for kongen før fællessangen "Kong Christian".

Storfavorit i Kriteriet 1941 for Arnold Jensen var hesten – med det til lejligheden meget passende navn – Danmark efter flot sejr i Kriteriumsprøven, men hesten travede dårligt efter sygdom og blev diskvalificeret. Poul Groch og Dorrit Diamond var helt suveræne, mens Koster ifølge Trav-Tidende kørte dristigt inden om konkurrenterne med Dalila og ind på græskanten til andenplads. Diskvalifikation var åbenbart ikke på tale over for championen.

Danmark blev sendt på landet, hjem til Otto Høybye på Firemilegården, og den var



Derbyvinderen Golden Arrow var importeret af H.C. Riegels, der under "ringersagen" havde været uvenner med C. L. Müller. Her er de to gamle drenge blevet venner igen. Müller til venstre.



Her får Arnold Jensen sin "oprejsning". Med Dixie Star besejrer han Koster og Danmark, der var blevet flyttet fra Arnold året inden.

ikke med i Treårs Grand Prix'et på Amager, hvor Groch og Dorrit Diamond gentog Kriteriesejren. Da Danmark kom på banen igen, var det til Kosters træning.

Herefter var der i vinterpausen kun to favoritter til 1942-Derbyet; Dorrit Diamond og Danmark, da travets inderkreds forventede, at Koster udstyret med denne stjerne

måtte have en stor chance for at vinde sin 10. Derbysejr.

Arnold Jensen var noget "bitter" over træningsskiftet af Danmark, men det viste sig, at han i hoppen Dixie Star fik en væsentlig kandidat, som kun meget få ville kunne tage alvorligt indtil ganske kort før det store løb.

#### En følhoppe til Derby

Dixie Star havde godt nok vist talent som 2-års, i træning hos Poul Stripp på Fyn, og hun havde vist strålende takter i foråret før sine sæsonstarter som treårs, men hun blev gentagne gange hængt ud i sine starter for urent trav. Havde hun spat? Blistring blev forsøgt. Men ingenting hjalp, og pludselig fandt man ud af, at det var i krydset, det var galt.

"Kan hun være i fol?", spurgte Poul Stripp, men ejeren og opdrætteren Thomas Hansen fra gården i Brændekilde på Fyn bedyrede, at han året inden i 1940 havde sørget for, at 2-årige Dixie Star og hendes 1-årige lillebror Elwyn Star aldrig blev lukket ud i fold sammen.

Der var altså sket et "uheld", og den 27. juli 1941 fødte Dixie Star det voldsomt indavlede hoppe-føl Graty Star, blot seks uger efter at hun sidste gang havde startet. Og mindre end et år før hun stillede op i Derbyet som første følhoppe nogen sinde.

Dixie Stars talent var uspoleret i avlsboksen, og efter en god sæsonstart 1942 hos Albert Hill på Fyn gik hun til Arnold Jensen i Charlottenlund. Hun overbeviste, men da hun en uge før Derbyet vandt som kneben favorit foran Danmark og Koster på nor-

maldistancen, havde hun et forspring på 40 meter. Skulle man tage det alvorligt?

Ikke rigtigt. Danmark havde vist form i flere måneder, men også galop, og Dorrit Diamond var en overlegen vinder af Derbyprøven for Groch. De blev favoritter til 22:10 og 23:10 i sæsonens største løb.

#### 2.000 til træning og 25.000 til Derby

Det blev en for traventusiaster uforglemmelig uge. Om torsdagen var der Derbytræning med to tusinde tilskuere og åbent hus i staldene bagefter. Og da søndagen oprandt, strømmede folk til for at overvære det hidtil højst doterede væddeløb i Norden med 25.000 kr. i præmier.

En time før løbene måtte man lukke for adgangen til de billige pladser, og i højtaleren bad man folk om at rykke sammen i svinget op til Strandvejen. 100 totalisatorboder blev sat i gang, og de ca. 25.000 tilskuere omsatte for 468.884 kr. – ny rekord for en dansk væddeløbsbane.

Selve Derbyet – 6. løb kl. 17.30 – fik en unødigt dramatisk optakt, da elektriciteten over hele København blev afbrudt i et kvarter, så startmaskinerne og højtalerne kom ud af funktion, men i tredje startforsøg var strømmen vendt tilbage, og hele Danmarks Gunnar Nu kunne begynde sin direkte radioreportage.

#### Stående start eller 40 meters tillæg

Første startforsøg var blevet aflyst, da Dorrit Diamond og Groch ikke var på plads, det andet af uvisse grunde, og da tredje startforsøg blev gjort, havde Dorrit Diamond fået besked på "stående start" i tredje række helt inde ved græsplænen.

Hestene startede i linjestart, i to rækker med seks og fem heste, og altså med Dorrit Diamond alene i tredje række. Groch havde selv bedt om at starte bagved, men sagde senere, at han ikke havde anmodet om 40 meters tillæg ved stående start. Handicappet betød, at hoppen måtte bruge mange kræfter for at komme i nærkontakt midtvejs, hvorfor hun måtte nøjes med en tredjedelsplads 25 meter efter duellanterne.

Duellanterne var netop N.J. Koster med Danmark og Arnold Jensen med Dixie Star. Danmark tog hurtigt spids, Dixie Star fulgte efter som anden/tredje undervejs og gik ud til hårdt angreb i opløbet. Kort før mål havde outsideren til odds 10,50 afvæbnet favoritten, og Arnold Jensen kunne fryde sig.

#### Arnold fik skældud for "oprejsning"

Og Arnold Jensen frydede sig for meget. Så meget, at han ikke undlod at bemærke



Arnold Jensen udtaler sig harmdirrende til Gunnar NU Hansen.



Dixie Star med ejeren Thomas Hansen hjemme på gården i Brændekilde på Fyn.

til Danmarks Radio og publikum, at sejren var oprejsning, da han "uberrettiget" havde mistet Danmark året inden. Og han gentog ordet "uberrettiget". Bemærkningen gav da også et stort ståhej i aviserne dagene efter.

Løbsdagen efter blev Arnold kaldt til møde af dommerkomitéen, men efter at Arnold han havde beklaget sin udtalelse og omtalt den som værende for sporten uvedkommende, blev sagen henlagt.

Dixies sejr var første outsider i Derby efter syv år med storfavoritter på stribe, den første følhopper med Derbysejr og den første fynske Derbysejr.

#### **Fortsatte til 73 år – berømt for linement**

For Arnold Jensen var det Derbysejr nummer to af tre. Arnold Jensen var født i Ordrup i 1893, og blev hestepasser allerede i de helt unge år. Han forsøgte optagelse på trænerskolen, men blev afvist – og så drog han til Tyskland og den senere europachampion Charlie Mills.

Senere flyttede han til Østrig med Mills, indtil han dukkede op i Danmark igen omkring 1920. Nu kunne han blive træner, og han fortsatte indtil 73-årsalderen i 1966 med i alt 565 sejre.

Arnold var berygtet for sit temperament, men var i grunden en rar mand, god mod dyr og børn, hvilket jeg selv oplevede som barn i stalden 1950'erne. Han blev berømt for sit selvblandede "linement" – en salve med en opskrift, som blev brugt til mange hesteben både dengang og senere, men som næppe havde klaret dagens dopingtest.

#### **Vægten afkortede distanceevner**

I efterspil til Derbyet 1942 blev der snakket lavmælt om, at championen Koster havde

væltet hele seletøjskammeret på Danmark for at undgå galop, mens Arnold Jensen modsat havde lettet Dixie Star for det meste. Derfor var teorien, at de tunge sko havde været fatale på langdistancen for Danmark, som til gengæld gik fejlfrit.

Koster kørte sæsonens hurtigste 4-årsrekord 1.23,7 med Stald Høybyes hest, og hans egen kommentar til nederlaget var senere, at Høybye ikke havde ladet Danmark blive i vintertræning mellem 3- og 4-årssæsonen, hvorfor han ikke havde fået den i fulde omdrejninger til Derbyet!

#### **Malmø-travernes forsinkede revanche**

Tyve år senere i 1962 var det en helt forandret travsport i Norden, men førnævnte Otto Høybye spillede stadig en hovedrolle, da Derbyet skulle køres. Nu som hingstejer og opdrætter. Han havde i 1954 indført den 10 år gamle Lloyd Hanover (Dean Hanover) fra USA vistnok til en pris over 100.000 kr., og den viste sig at kunne tage konkurrencen op mod Opdrætterforeningens jævnaldrende og meget succesfulde Joe's Pride – en Volomite-søn, der var indført et par år tidligere.

Dansk travsport fik sportsligt et klart skub fremad ved disse importere, og da svensk travsport samtidig buldrede frem-

ad både økonomisk og sportsligt, fandt de svenske trænere og hesteejere ud af, at der var "billige" unge klasseheste til salg i Danmark.

I treårsperioden fra 1954-1956 blev i alt tre heste eksporteret til Sverige, i perioden 1960-1962 var tallet 117.

#### **Eksporterne fik kæmpesucces**

Og 1962-Derbyårgangen var den første, der for alvor blev tappet for stjerner. Den københavnske Djiin Axworthy – med datidens hurtigste debutrekord for en toårs 1.23,9 – gik til Stockholm som toårs, den fynske stjerne Don Albert gik til Jägersro samme år, og i fireårssæsonen fulgte både Hans Bagges sejrshest Davy Crocket og Karl Laursens Dynamo – til en pris på 65.000 kr. – med til Sverige. Det var heste, der havde præsteret stort og flot.

Til gengæld var Høybyes Dina Lloyd blevet solgt ustartet til Malmø og til Kalle Pettersons stald ligesom storesøsteren Come On Lloyd, der var en kæmpesucces på Jägersro og årsag til Petterssons championat 1961 på banen.

Jägersro-kollega Bertil Jansson havde taget overraskende tredjepladser i det danske Derby med Anneke og Casiana de foregående år, og nu var det svenske hold stærkere end nogensinde. Fra Stockholm kom brødrene Sören og Gunnar Nordin med Dynamo og Djiin Axworthy, der havde været på besøg med Kriteriesejr året før, fra Jägersro kom trio'en Dina Lloyd (Kalle Pettersson), Don Albert (Börje Pettersson) og Davy Crocket (Bertil Jansson).

I øvrigt udtalte Sören Nordin samme forår, at den danskfødte Joe's Pride-hingst Uffe Keilstrup på det tidspunkt var den bedste hest i Sverige!

#### **Dansk favorit med 10 sejre første halvår**

Derbyet kørtes den 8. juli med fem Joe's Pride-afkom og fire efter Lloyd Hanover blandt de 15 deltagere. Trods den stærke svenske kvintet var Duks Folsted (Walter Kaiser) storfavorit til 15:10 og Donau Lloyd (Mark Ingdam) lige så klar næstfavorit til 42:10. Duks Folsted havde vundet

## **EKSSPORTEN EKSPLODEREDE**

	I alt	Sv	No	Øvr
1954-56	8	3	0	5
1957-59	68	38	21	9
1960-62	176	117	54	5



Billedet fortæller om situationen i D-derby 1961 en omgang før mål. Derbyets stayer Donau Lloyd (Mark Ingdam) holdt et godt tempo efter at have overtaget spidsen fra Dina Lloyd (Kalle Pettersson), som ses i rygposition. Udvendt ligger derbyets storfavorit til 15:10 Duks Folsted (Walther Kaiser) efter at have repareret en stor startgalop, og i andet par udvendigt ses Kriteriums-vinderen Djiin Axworthy med Gösta Nordin.

10 sejre på årets seks første måneder, heriblandt Derbyprøven foran Dina Lloyd, og Donau Lloyd var kommet fra Aalborg og træner Kjeld Petersen med flotte resultater fra tidligere på året.

Men ustabile Duks Folsted fejlede fra indersporet og tabte mange meter, mens Dina Lloyd og Kalle Pettersson brugte en stor speed til føring for senere at overlade til Donau Lloyd (Mark Ingdam), der satte godt tempo. På sidste langside gled Dina Lloyd forbi og til klar sejr i ny Derbyrekord 1.22,9, mens bror Börje med Don Albert tog andenpladsen og Bertil Jansson tog tredjepladsen med Davy Crocket. Donau Lloyd holdt fjerdepladsen.

Svenskerne løb med 37.500 kr. af præmiesummens 40.000 kr., men til gengæld bidrog mange svenske gæster til, at totoomsætningen for anden gang i banens historie rundede millionen.

Selv om Derbyet kørtes i første halvdel af juli, var det alligevel med dagens øjne bemærkelsesværdigt, at Dina Lloyd hav-

de startet allerede 1. januar på Jägersro, at Davy Crocket og Duks Folsted havde startet i Lunden i 1. halvdel af januar, og at Dynamo havde sejret for Karl Laursen på Skives åbningsdag. Tre af fire med sejr i sæsondebuten.

#### Ny svenske restriktioner

Det blev altså tredobbelt Malmø-Derbysejr, betragtet som svensk sejr for første gang, og Jägersro-banens forsinkede hævn over for den danske dominans i de to første svenske Derbyer 1928-1929, i 1928 endda med tredobbelt Charlottenlund-succes.

Dengang for næsten 90 år siden reagerede svenskerne med at lukke deres Derby for de danskfødte heste, nu var der andre grunde til restriktioner, nemlig danske unghestes succes i Sverige – og ønsket om at beskytte det svenske opdræt.

Så i 1962 kom der i stedet en voldsom begrænsning af importen fra Danmark. Vallakker blev udelukket, og i anden runde strammede svenskerne så meget, at kun

løbsheste med præmier på mindst 40.000 kr. kunne importeres. Reelt kun import af danske hurtigklassetravere. Derbyet gav dengang 20.000 kr. og Kriteriet 12.000 kr. i førstepræmie.

#### Hoppe Derby og Laursens tredje Derbysejr

Man kan ikke se på D-Derbyernes sejrliste, at der skulle være behov for indførelse af et hoppe-Derby, men det skete med den store D-årgang på 1.186 individer i 1981.

Dels var der behov for to Derbyløb på grund af de mange tilmeldte heste, og dels var man forudseende med hensyn til hoppernes aftagende mulighed for at konkurrere jævnbyrdigt med hingstene specielt på langdistancen.

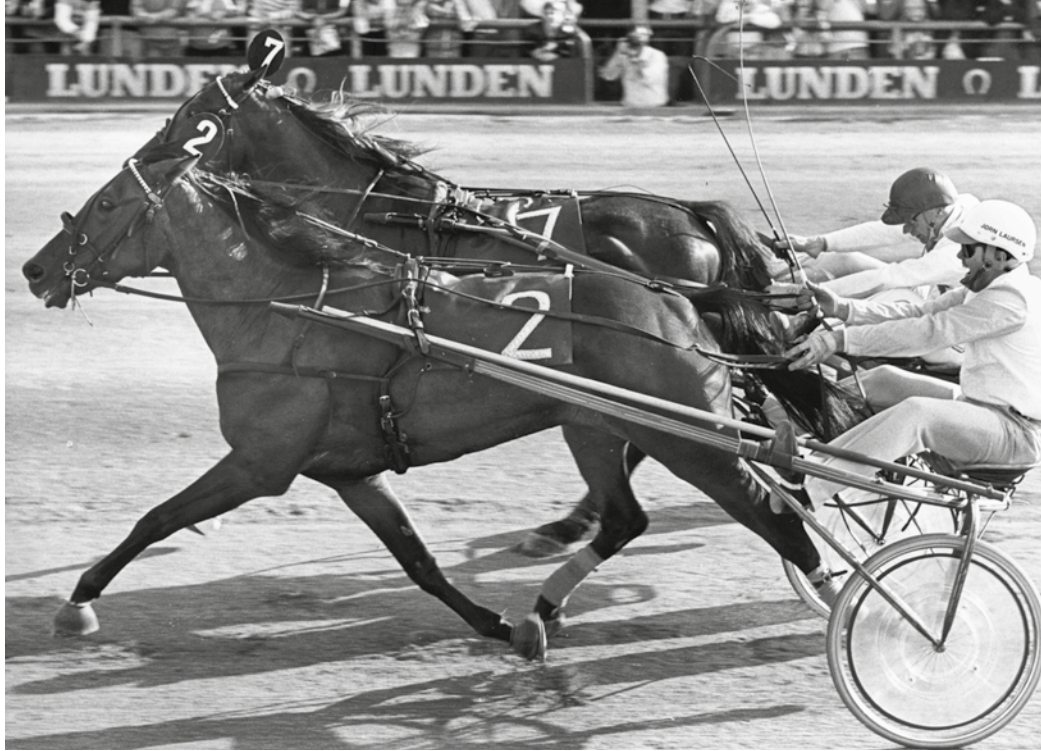
Eksporten var igen blevet voldsom, og mange ungheste blev købt på auktioner. I dagene før Derbyet gik mindst 43 af 71 solgte på Kathrinedal-åringsauktionen til udlandet, og da D-Derbyet skulle køres om søndagen d. 30. august, var der for første



# Der måtte målfoto til

*For at afgøre derbysejr*

Der måtte målfoto til for at afgøre et forrygende spændende travderby på Charlottenlund-banen i går. Men da fotografiet var fremkaldt viste det den tredje derby-triumf for Jørn Laursen og Stald Kima. Politi-



Det var en hidsig opløbskamp, der endte med sejr for Duvil og Jørn Laursen over Dwight Vixi og Stig H. Johansson. Målfilm fra Politiken Sport.



Billedet i midten er opløbet fra år 2000 med Dragon Flamingo og Nicolaj Andersen i kontrol angrebet af Dikan Lundtoft og Knud Mønster. Feltet halser bagefter med Daily Wonder (Jorma Kontio) som tredje i inderbannen.



Nederst står Karl Laursen med sin tredje Derbypokal ved Duvils hovede i 1981.





Nicolaj Andersen kører først over stregen i derbyet for andet år i træk i år 2000 med Dragon Flamingo.

Knud Mønster (Dikan Lundtoft) fik sin første derbysejr 12 år senere.

gang et flertal af udenlandsk trænedede heste og kuske, henholdsvis seks og syv blandt de ti deltagere.

Favorit var Kriteriums-vinderen Dan Holmbo (Per Erik Eriksson), men den pullede hårdt i indelukket position, og var måske ikke i orden på dagen. Sprinteren Dilli Hanover førte for gæstekusk Johnny Takter, men Duvil overtog for Jørn Laursen på sidste langside og blev knaldhårdt angrebet af Dwight Vixi (Stig H. Johansson) gennem opløbet. Dwight var pludselig blevet skiftet fra Axel Jacobsen efter fin tredjeplads ved Elitlopps-arrangementet.

Jørn Laursen reddede sig i land med Duvil, der gav ham sin tredje amatørsejr i Derbyet, og 75-årige far Karl Laursen vandt

som ejer sin tredje sejr og som opdrætter sin anden. Nærmest uhørt. På femtepladsen kom den næste dansker, Duke Reerstrup og Preben Kjærsgaard.

### Tredje styrt på syv Derbydage

Duvil og Dilli Hanover var et par udsøgte hopper. Duvil havde styrken, Dilli Hanover var sprinteren med hoppeverdensrekord 1.13,5 som 5-års i januar for Steen Juul, og begge var børn af den dominerende hingst Pay Dirt, hvis afkom vandt seks sejre og næsten halvdelen af alle præmier på D-Derbydagen.

Blandt andet det første Hoppe Derby til Dolly Dirt og Karsten Andersen fra Skive. Her måtte omløb til, da en hårdt pullende Domi med Jørn Laursen trådte op i den for-

anliggende sulky og udvirkede bøde og 14 dages udelukkelse til Laursen.

Styrt på Derbydag var ikke ualmindelig på de tider. Det var tredje gang på syv år. Løbsdagen satte ny rekordomsætning på 7.147.743 kr.

### Sidste hoppe med Derbysejr

Napalm-Duvil-Lady er i øvrigt et i Danmark ret enestående eksempel på tre generationers hopper med kæmpesucces. Duvils mor Napalm er sportens oftest sejrende hoppe med 84 sejre, og Duvils datter Lady vandt Hoppe Derbyet 1988 med Jørn Laursen – nu som træner.

Også Lars Nødgaards Lilli Hanover kunne i en del generationer. Datteren Dilli Ha-

## DE SEKS D-DERBYER

År	Årgang (antal)	Dato	Vinder	Træner/kusk	Odds (favorit nr.)	Til start og startpl./antal	Hopper/deltagere.	Vinder-tid	Præmie-sum (kr)	Præmie til vinder (kr)
1904	63	08.05	Allart	Robert Uhlig	6,10 (3/4)	6+6	8/12	1.45,3	4.000	2.000
1922	56	10.06	Golden Arrow	Paul Groch	2,91 (1)	13	5/13	1.34,3	20.000	12.000
1942	121	12.07	Dixie Star (hp)	Arnold Jensen	10,50 (5)	12	4/12	1.27,3	25.000	15.000
1962	240	08.07	Dina Lloyd (hp)	Kalle Pettersson	10,03 (5)	3/15	4/15	1.22,9a	40.000	20.000
1981	1186	30.08	Duvil (hp)	Karl Laursen /Jørn Laursen	3,20 (2)	2/10	2/10	1.20,4a	300.000	150.000
2000	792	27.08	Dragon Flamingo	Per Nielsen/Nicolaj Andersen	2,86 (1)	5/12	0/12	1.17,1a	920.000	525.000

nover blev blandt andre mor til 1990-Derbyvinderen New Quick.

Ideen med Hoppe Derby var uden tvivl rigtig, både her og hisset. Duvil blev så den 27. og hidtil sidste hoppevinder af det åbne Derby gennem 121 år, og så vidt jeg kan huske, er Gitte Madsens Cikita den sidste med præmie, og vel også sidste/seneste deltager i 1999? Byd ind, kære læser, hvis du har en bedre hukommelse.

De første ti "åbne" Derbyer fra starten i 1898 havde syv hoppevindere svarende til 70%, de første 82 Derbyer havde 27 hoppevindere svarende til 33%, og de sidste 36 har haft nul, altså 0%, til hopperne.

Kunne enkelte hopper fra Hoppe Derbyerne have slået hingstene i de år? Jeg tvivler. Måske kunne hopper som Nobodybeatsthebeat og Peak Performance havde blandet sig. De havde i hvert fald højere kvalitet end vinderne Nice Little Ært og Peak. Og så er jeg overbevist om, at Feicy Hjordal – frameldt Derby – uden uheld kunne have vundet For Ever Vixis Derby.

For lige at gøre D-årgangen fra dengang færdig, så var der et væld af stjerner i de yngste årgange, men mange af dem blev tidligt eksporteret, og de fleste af dem måtte slutte karrieren tidligt på grund af skader efter hård matchning.

Blandt årgangens bedste heste var også Dia R S, Dicky Vogt, Dukat Hoff og Dirigenten. Både Duvil og Dilli Hanover blev sendt ret tidligt i avlen, men de fremstår for mig som de lysende stjerner. Duvil tjente over en halv million kr., Dilli Hanover mere end 750.000 kr.

### Catchdrivere

Hvis man ser på Derbyets sejrliste, opdager man et markant skift midt i 1990'erne. Indtil da havde det været hovedreglen med sejre for professionelle trænere med træner og kusk i en og samme person.

Vel havde der været undtagelser ved amatørsejre for Thorkild Jensen (Patricia Garbo), Villy Pedersen (Nu Bangsbo), i samarbejdet mellem Karl og Jørn Laursen (Tarok, Vixi Bird, Duvil), og vel havde Vejjo Heiskanen vundet med Ejnar Vogt for Ulf Nordin, men nu blev det mere reglen end undtagelsen.

Fra og med Wee Hjordal (Egon Nørlem/Henrik Lønborg) i 1996 til Chock Nock (Steen Juul/Björn Goop) i 2018 er 13 ud af 23 sejre vundet af catchdrivere – den amerikanske mode og hovedregel, der nu skyllede over Europa.

I D-årgangen var Per Nielsens Dragon Flamingo stjernen, og han er én af kun

otte heste i dansk travsports historie, der har vundet både Kriterium, Derby og DM. Den travsikre og speedige allround-hingst blev opdrættet af Knud Christensen på Stutteri Flamingo, og den var søn af stutteriets stolthed Carmody Lobell, der hermed fik første Derbyvinder af tre.

Moderlinjen til Dragon Flamingo havde ikke meget kvalitet i de første generationer bagud, men i virkeligheden er heste som Stand and Deliver, Eightdaysaweek og Carna Sensei fra samme hoppelinje, Danmarks ældste "levende" med oprindelse i Frigga og Rhitra før år 1900!

### Nicolaj Andersen fik buddet

Per Nielsen købte Dragon Flamingo og trænede ham sammen med Gordon Dahl, og efter et par starter for Preben Kjærsgaard, fik Steen Juul opgaven i sulkyen. Han kørte hesten næsten konsekvent indtil fireårssæsonen, bl.a. i Kriteriet, hvor parret sejrede med den af Steen Juul-trænede Dupont på tredjepladsen for Preben Kjærsgaard.

I fireårssæsonen prioriterede Steen Juul sine egetrænede stjerner Dupont og Daily Wonder, og så fik Nicolaj Andersen det gode tilbud bag Dragon Flamingo. Han havde kørt Dragon Flamingo i en Kriteriumsprøve, og han havde vundet Derbyet året forinden med Chopin Toftebjerg.

Nicolaj Andersen og Dragon vandt Jydsk 4-årings Grand Prix og Dansk Trv Derby, og Derbyet blev som væddeløb en ren forms-

sag, da Knud Mønster afgav føringen med Dikan Lundtoft på første langside. Dupont med Steen Juul galopperede fra start, og Demilo Crown med Henrik Thomsen blev sat af i tredje spor. Da Nicolaj Andersen så samtidig fik lov til at dæmpe tempoet i spidsen, var sagen klar.

Dragon Flamingo gik barfodet for første gang i flere starter. Det hjalp på både stil, hurtighed og distanceevne. Sejrede som favorit til odds 2,86 mod Duponts 32:10 foran Dikan Lundtoft og Daily Wonder med Jorma Kontio på de næste pladser.

Med sejre i Jydsk 2- og 4-årings Grand Prix, Kriterium, Derby, DM, Grand Circle 2-, 3- og 5-års, Pay Dirts Mindeløb og Åbys Stora Treåringspris blev Dragon Flamingo årgangens mest vindende hest med 2.175.411 kr. efter 22 sejre i 55 starter. Tæt fulgt af Demilo Crown, der for Henrik Thomsen og Axel Jacobsen vandt 2.082.103 kr. via 23 sejre i 67 starter.

Axel Jacobsens Davanti, der var flittigst og holdt længst ud, sluttede hos Niels Kristian Hansen på Bornholm. Den blev årgangens tredje millionær med 1.371.375 kr. ved 21 sejre i 134 starter.

Det var historien om de seks D-Derbyer, og allermost bemærkelsesværdigt er det vel, at en følhoppe er blandt vinderne. Måske ved en eller anden læser, om det er "verdensrekord" for et Derby? Skriv da venligst til [lars.donatzky@outlook.dk](mailto:lars.donatzky@outlook.dk) – også i tilfælde af faktuelle fejl i artiklen. ■



En af de bedste gåture. Glæden og stoltheden er tydelig.  
Per Nielsen og Nicolaj Andersen ved hovedet af Dragon Flamingo.